

Medlem af Inatsisartut Michael Rosing, Demokraatit
/Her

Svar på § 37 spørgsmål nr. 106-2016

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende uran i fosforgødning. Spørgsmålene er henvist til besvarelse hos mit område.

Med hensyn til spørgsmålene 1, 2 og 3 har jeg også indhentet input fra Konsulenttjenesten for Landbrug og Råstofdepartementet.

Indledningsvis vil jeg ikke bruge en lille artikel du henviste til som tilstrækkelig kilde til at påvise, om Grønlands landbrugserhverv anvender uranholdig gødning. Artiklen er efter min mening ikke fyldestgørende dokumentation for uranholdighed i den gødning, der anvendes i Grønland. Der stod i artiklen, at en tysk professor i sit oplæg i en bisætning kunne berette om, at uran også fulgte fosfor i handelsgødning.

Dokumentationsgrundlaget er for usikkert, til at jeg kan komme med bevis for, om den købte gødning, der anvendes i Grønland, kan sammenlignes med tysk gødning og dermed uranholdighed i gødningen. Departementet eller Landbrugskonsulenttjenesten har ikke mulighed for at sammenligne den tyske gødning, der henvises til i artiklen, med den gødning, der indkøbes til Grønland.

Tyske undersøgelser havde vist, at tysk jord indeholder op til 5 mg uran pr. kg jord. Via fosforgødning tilføres der op til 600 mg uran pr. kg fosfor, eller hvad der svarer til op til 23 g/ha/år. I alt bliver der årligt tilført 167 tons uran til tysk landbrugsjord.

Blandt andet stod der også i artiklen, at "Uran optages meget vanskeligt i planter, og derfor er der ikke stor sandsynlighed for, at plantematerialet/fødevarerne indeholder uran. Det vil således sige, at sandsynligheden for, at der er uran i de fosforholdige restprodukter (f.eks. biogødning), der recirkuleres i samfundet, er meget lille."

1. Bruges der fosforgødning i Grønland og hvor store mængder drejer det sig i så fald om?

Svar 1)

Landbrugerne i Syd-grønland bruger normalt gødning i perioden fra midten af maj til starten af juni afhængigt af, hvordan foråret forløber. For det meste spredes gødningsstofferne på markerne i mængder på op til 750 kg. pr. hektar. Resten af året bruges der ingen eller minimal gødning, hvis der har været voldsom regn, efter at gødningen er blevet spredt.

2. maj 2016
Sagsnr. 2016-6976
Dok. Nr. 9758355

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Den mest anvendte gødning har sammensætningen NPK på 16 kg. Kvælstof (N) – 7 kg. Fosfor (P) – 13 kg. Kalium (K), hvor der ses på 100 kg. gødning. Der er således andre stoffer end de 3 nævnte i den pågældende gødning. Mængden af Fosfor (P) er således for denne gødning 7 kg. pr. 100 kg. gødning, hvilket betyder, at der i 750 kg. gødning er 52,5 kg. Fosfor (P).

Landbrugerne anvender i mindre grad en blanding af NPK på 27 N – 3 P – 6 K og NPK på 5 N – 7 P – 25 K, hvor blandingsforholdet er ca. 50% / 50%. Blandingen får herefter sammensætningen NPK på 15 N – 5 P – 15,5 K, hvilket betyder, at der er 5 kg. Fosfor (P) pr. 100 kg. gødning og dermed 37,5 kg. Fosfor (P) i 750 kg. gødning.

2. Hvis det er tilfældet, ved man så hvor stort uranindhold den fosforgødning, der bruges i landbruget har?

Svar 2)

Stoffet uran er ikke nævnt i varedeklarationen for den gødning, der anvendes i Grønland. Som beskrevet foroven er gødningens sammensætning kvælstof (N), fosfor (P) og kalium (K). Landbrugskonsulenttjenesten svarede, at de ikke kan dokumentere, om der er uranindhold i den gødning, der anvendes i Grønland.

3. Hvis det vides; hvor store mængder uran bliver så spredt på markerne sammen med fosforgødningen?

Svar 3)

Jf. svar til 2.

Af ovenstående svar kan jeg derfor afslutningsvist sige, at der ikke er dokumenteret viden, om det grønlandske landbrug selv spreder uran på markerne og at den henviste artikel ikke kan anvendes som tilstrækkelig kilde.

Med venlig hilsen

Karl-Kristian Kruse